

N:o 61.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1896.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner om upphäfvande af vissa undantagsbestämmelser rörande tiden för anförande af besvär öfver kommunal- och kyrkostämmobeslut i Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län.

(Lagutskottets utlåtande N:o 48.)

Till Konungen.

Uti § 75 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 bestämmes tiden för anförande af besvär hos Konungens befallningshafvande öfver kommunalstämmas eller kommunalfullmäktiges beslut i kommunens angelägenheter till 30 dagar efter det klaganden af beslutet erhållit del, den dagen likväl oräknad; och i § 41 af kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd är samma tid föreskrifven för klagan öfver kyrkostämmas beslut, vare sig besvären, efter målens olika beskaffenhet, skola ingifvas till det domkapitel, hvarunder kyrkoförsamlingen hör, eller till Konungens befallningshafvande i länet. Från dessa allmänna bestämmelser, hvilka upptaga 1:a momentet af ofvannämnda §§, finnas dock stadgade vissa undantag. 2:a momentet af § 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet lyder nemligen:

»I Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län må i mål, som ifrån lappmarkskommun till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fullföljes, dubbelt så lång tid, som nu sagd är, den klagande tillgodokomma»;

och 2:a momentet af § 41 i förordningen om kyrkostämma m. m. lyder:

»I Hernösands stift är för mål, som gå till domkapitlet från Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län, tiden dubbelt så lång, som här ofvan är stadgadt, och gäller detta äfven i afseende på mål, som från lappmarksförsamling gå till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet.»

I dessa undantagsfall är således besvärstiden 60 dagar.

Vid innevarande Riksdag hafva af enskilde motionärer gjorts framställningar om upphäfvande af berörda två undantagsstadganden genom deras uteslutande ur vederbörande förordningar; och har till stöd för dessa framställningar anförts:

Dessa undantagsbestämmelser hade naturligtvis af lagstiftaren införts med hänsyn till de långa afstånd, hvarpå åtskilliga kommuner i ofvan nämnda län och särskildt de mot norska gränsen belägna befunne sig från stiftsstaderna eller från vederbörande läns residensstäder. Dessa afstånd skulle också med de vid tiden för kommunallagarnes stiftande befintliga, ofullständiga kommunikationer hafva afskurit medlemmarne i åtskilliga af dessa kommuner från möjligheten att öfverklaga dylika beslut, i fall besvärstiden varit densamma som för öfriga delar af riket, enär i sådan händelse besvär ej hunnit inom rätt tid ingifvas. Dessa undantagsstadganden hade således vid tiden för lagarnes stiftande varit alldeles nödvändiga, men helt annorlunda förhölle det sig nu efter den utveckling befordringsväsendet under de sista årtiondena hunnit. Genom norra stambanans utsträckning till Boden, genom öppnande af tvärbanan genom Jemtland och af jernvägen mellan Luleå och Gellivara samt genom upprättande af en mängd nya postförbindelser längs efter förbättrade eller nyanlagda landsvägar hade förbindelserna emellan olika orter inom dessa landsdelar så väsentligt förbättrats, att posten numera för samma afstånd behöfde snart sagdt icke flera dagar än förut veckor. Derjemte hade postförbindelserna till dessa orter blifvit mycket tätare än förut, så att för närvarande till exempel de flesta af lappmarkssocknarne hade postgång åtminstone en gång i veckan, medan åtskilliga af dem hade dylik förbindelse två eller tre gånger i veckan. Den kanske mest aflägsna af dessa kommuner, Tärna kapellförsamling, som gränsade mot Norge, hade sålunda post en gång i veckan. Enligt motionärerna lemnade upplysningar vore numera endast två lappmarkskommuner, nemligen Qvickjocks och Jukkasjärvis, i detta afseende så illa lottade, att de hade postförbindelse

med den öfriga världen endast en gång hvarannan vecka, dervid dock vore att märka, att förstnämnda kommun under ett par sommarmånader hade postgång hvarje vecka. Vidkommande den tid, som åtginge för postens befordring från de längst bort belägna kommunerna till stifts-staden eller vederbörande residensstad, torde denna icke någorstädes öfver-stiga nio à tio dagar. Från Qvickjock och Jukkasjärvis till Luleå utgjorde denna tid respektive 6 och 7 dagar.

Häraf framginge, att berörda undantagsstadganden på grund af för-ändrade förhållanden icke längre kunde anses af behovet påkallade. Der-emot vållades genom det försenande af dylika ärendens afgörande, som af stadgandena blefve en oundviklig följd, afsevärda olägenheter särskildt för vederbörande kommuner och församlingar, hvilka dessa undantagsbestäm-melser gälde.

I likhet med motionärerna hyser Riksdagen den åsigt, att de faktiska förhållanden, som motiverat tillkomsten af ifrågavarande stadganden om längre besvärstider för vissa orter i mål af förevarande beskaffenhet, eller de långa afstånden mellan dessa orter, å ena, samt stiftsstaden och veder-börande länsresidensstäder, å andra sidan, numera, efter den betydande utveckling af kommunikationsväsendet i dessa trakter, som på senare tider egt rum, icke äro af beskaffenhet att böra föranleda till bibehållande af dessa undantagsbestämmelser, hvilka medföra de olägenheter för orternas befolkning, som vållas af ett fördröjande af dylika måls afgörande; och Riksdagen har styrkts i denna sin åsigt genom Riksdagen meddelade upp-lysningar om postföringen i dessa trakter.

Af detta skäl har Riksdagen för sin del antagit *dels* följande

L a g

angående ändrad lydelse af 75 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att 75 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skall hafva följande ändrade lydelse:

Medlem af kommunen, som åt kommunalstämmans eller fullmäktiges beslut uti kommunens gemensamma angelägenheter ej nöjes, eger rätt att, der han tilltror sig kunna visa, att beslutet kränker hans enskilda rätt eller eljest hvilat på orättvis grund, eller att det icke i laga ordning till-kommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, deruti rät-telse söka genom besvär, hvilka, jemte det öfverklagade beslutet, böra till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ingifvas inom trettio dagar efter det

klaganden af beslutet erhöll del, dagen då det skedde likväl oräknad; och åligger det klaganden derjemte såväl att vid besvären foga bevis om dagen, då beslutet delgafs, som ock att, inom fjorton dagar efter det tiden för besvärens inlemnande utgått, till kommunalstämmans ordförande ingifva diariiu drag deröfver, att han sig besvärat.

Försummar klaganden något af hvad sålunda är vordet föreskrifvet, må beslutet kunna gå i verkställighet.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då det enligt § 23 offentligen kungjordes.

dels ock följande

L a g

angående ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att 41 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 skall hafva följande ändrade lydelse:

Medlem af församlingen, som åt kyrkostämmas beslut i församlingens gemensamma angelägenheter ej nöjes, eger rätt att, der han tilltror sig kunna visa, att beslutet kränker hans enskilda rätt eller eljest hvilar på orättvis grund, eller att det icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes öfverskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, deruti rättelse söka genom besvär, hvilka, jemte det öfverklagade beslutet, böra inom trettio dagar efter det klaganden deraf erhöll del, dagen då det skedde likväl oräknad, ingifvas i mål, som uti § 2 mom. 1, 2, 3 och 4 äro nämnda, till det domkapitel, hvarunder kyrkoförsamlingen hör, men i andra mål till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet; och åligger det klaganden derjemte såväl att vid besvären foga bevis om dagen, då beslutet delgafs, som ock att, inom fjorton dagar efter det tiden för besvärs inlemnande utgått, till kyrkostämmans ordförande ingifva diariiu drag deröfver, att han sina besvär inlemnat å ort som vederbör.

Försummar klaganden något af hvad sålunda är föreskrifvet, må beslutet kunna gå i verkställighet.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då det samma enligt § 17 offentligen kungjordes.

Stockholm den 13 maj 1896.

Med undersåtlig vörndnad.